

Цезарь отблъсналъ неприятелитѣ, които го нападали, когато той укрепявалъ лагера си, слѣдъ което въ нѣколко дена съ извънрѣдна бързина изсѣкълъ едно обширно пространство отъ горитѣ¹⁾ и като завладялъ добитѣка и часть отъ тяжеститѣ на неприятеля, готвилъ се вече да проникне въ вжтрѣшността на горитѣ, но настаналитѣ проливни дъждове го принудили да спрѣ по нататѣшнитѣ си работи и дѣйствия противъ моринитѣ и менапийтѣ, и той слѣдъ като разорилъ земитѣ имъ и изгорилъ селата и домоветѣ имъ, расположилъ армията си на зимни квартири въ земитѣ на авлеркитѣ, лексовитѣ и съсѣднитѣ съ тѣхъ племена²⁾, които прѣди това се покорили на Сабина. Слѣдъ туй лично заминалъ за цизалпинска Галлия.

Въ този походъ особено внимание и похвала заслужва раздѣлението на силитѣ отъ Цезаря, но успѣхитѣ си противъ венетитѣ той дължалъ по вѣчето на случая и щастieto, противъ племената на сѣверо-

и юго-западна Галлия — на благодарумнитѣ, прѣдпазливи и искусни дѣйствия на Сабина и Красса, а противъ всички тѣзи племена въобще — на легкомислието и необмисленната буйность на галлитѣ, разединението на племената имъ, отсѣжствието въ тѣхъ на единопущие, постоянство, правилно военно устройство и воененъ рѣдъ, при всичката имъ многобройность и храбрость, — и на рѣшителното прѣвѣсходство на отлично-устроената и въодушевена, макаръ и малобройна, римска армия. Колкото се касае до жестокостта на Цезаря противъ венетитѣ, то тя съ нищо не може да бѣде оправдана, а похода противъ моринитѣ и менапийтѣ билъ несправедливъ, безполезенъ, ималъ за цѣль само да удовлетвори честолюбieto на Цезаря и се свършилъ безъ успѣхъ и особенна за Цезаря слава. Такива сж мнѣнията на Наполеона I и другитѣ писатели върху дѣйствиетата на Цезаря въ Галлия въ 56 година.

§ 23.

4-та година отъ войната въ Галлия (35).

6-ия походъ на Цезаря противъ узипетитѣ и тенхтеритѣ; — 7-ия походъ задъ Рейнъ противъ германцитѣ (1-ий).

Прѣзъ зимата въ 56 година узипетитѣ и тенхтеритѣ — двѣ германски племена, истикани отъ суевитѣ изъ земитѣ си на дѣсний брѣгъ на долний Рейнъ³⁾, въ свой рѣдъ истикали съсѣднитѣ менапии изъ земитѣ

по двѣтѣ страни на долний Рейнъ⁴⁾, при което на брой 430.000 души прѣминали отъ дѣсния брѣгъ на тѣзи рѣка на лѣвия и наскоро, по показаната на галлитѣ, които се надявали да се усилятъ съ тѣхъ противъ римлянитѣ, тръгнали за вжтрѣшността на Галлия по посока къмъ р. Моза (днесъ р. Маасъ, Meuse).

Щомъ получили извѣстие за това, Цезарь отишълъ въ армията и като се научилъ, че узипетитѣ и тенхтеритѣ дошли вече до земитѣ

¹⁾ Le maine, Le Perche и окръжитъ на градоветѣ Еврѣ (Evreux) и Лизие (Lisieux) въ Нормандия.

²⁾ При това той пристѣпвалъ напредъ, като постоянно се прикривалъ отъ фронта и флаговетѣ съ засѣки отъ отсѣченитѣ дървета.

³⁾ Въ окръжитъ на градоветѣ Цютфенъ и Фергъ или въ нидерландската провинция Хелдернъ и въ прусската долнерейнска провинция, на дѣсната страна на Рейнъ.

⁴⁾ Въ Хелдернъ на лѣвата страна на Рейнъ и въ сѣв.-рийнъ Брабантъ.